

Sygnatura akt IV P 22/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Ś., dnia 25 listopada 2022 r.

Sąd Rejonowy w Świdnicy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: sędzia Magdalena Piątkowska

protokolant: Dawid Tomczyk

po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 2022 r. na rozprawie

sprawy z powództwa W. G.

przeciwko Urzędowi Gminy M.

o odszkodowanie z tytułu naruszenia zasad równego traktowania

I. powództwo oddała;

II. zasądza od powoda W. G. na rzecz strony pozwanej Urzędu Gminy M. kwotę (...) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 25 października 2019 roku skierowanym przeciwko Urzędowi Gminy M. powód W. G. domagał się zasądzenia kwoty (...) zł wraz z odstawowymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego tj. odszkodowania z tytułu naruszenia zasad równego traktowania, oraz niezgodnego z prawem obniżania wynagrodzenia powoda przez Radę Gminy M.. Powód w pozwie wskazał, iż od dnia 19 maja 2016 w związku z podjęciem przez Radę Gminy M. uchwały z dnia 19 maja 2016 roku, bezprawnie obniżono mu wynagrodzenie. Wskazał również, iż podstawą takiej decyzji w jego ocenie były przekonania polityczne, co stanowiło przejaw dyskryminacji bezpośredniej. Wynagrodzenie o obniżonej wartości było wypłacane powodowi od czerwca 2016 roku, w związku z czym powód domaga zaległego wynagrodzenia za okres od października 2016 roku do 23 listopada 2018 z uwzględnieniem trzynastej pensji. Zaległe wynagrodzenie powoda, którego dochodzi stanowi różnicę między wynagrodzeniem faktycznie wypłacanym na rachunek bankowy powoda, ponadto domaga się również zasądzenia od pozwanego kosztów zastępstwa prawnego w wysokości 3.600,00 zł. W dalszej kolejności powód wskazał, że bezprawne działania Rady Gminy M. polegające na obniżeniu wynagrodzenia powoda naruszały przepisy prawa powszechnie obowiązującego tj. art.18 ust. 2 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych także art. 29 §1 kodeksu pracy i art. 32 ust. 2 oraz art. 33 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wskazując , iż decyzja o obniżeniu wynagrodzenia miała jedynie podłoże polityczne. Na potwierdzenie tego faktu powód wskazał, iż w czasie w którym podejmowano uchwałę o obniżeniu pensji , między radnymi komitetu dwóch przeciwników powoda tj. komitetu J. G. i komitetu S. L. a powodem istniał spór polityczny , spór ten zaostrzył się znacznie na skutek odwołania przez powoda ze stanowiska zastępcy wójta -S. L.. W ocenie powoda, uchwała Nr (...)Rady Gminy M. z dnia 19 maja 2016r. narusza w sposób istotny prawo, a jej postanowienia w przedmiocie obniżenia wynagrodzenia Wójta G. M. jako nieważne z art. 18 § 3 kodeksu pracy nie mogą być wiążące dla stron stosunku pracy. W ocenie powoda, zastosowanie winna mieć uchwała Rady Gminy M. z dnia 8 grudnia 2014 roku, nr (...) która nie miała według powoda charakteru dyskryminującego.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Ponadto

strona pozwana wskazała, iż kluczowe znaczenie w niniejszej sprawie miał fakt, iż przywołana przez powoda uchwała nr (...) z dnia 19 maja 2016 roku nie została uchylona ani nie stwierdzono jej nieważności w trybie administracyjnym, ani w trybie nadzoru w ramach uprawnień własnych organu nadzoru, nie została również zaskarżona przez organ nadzoru do sądu administracyjnego. Strona pozwana podkreśliła, iż zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej kompetencji rady gminy należy kształtowanie wynagrodzenia wójta, stanowienie o kierunkach jego działania oraz przyjmowanie sprawozdań z jego działalności, wobec czego według strony pozwanej uchwała była zgodna z prawem, bowiem pozwana wskazała, iż ewentualna zmiana wynagrodzenia mogła nastąpić w granicach obowiązujących przepisami prawa, stawek minimalnych i maksymalnych oraz wynagrodzeń wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (uprzednio rozporządzenie RM z dnia 18 marca 2009r., w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych).Pozwana wskazała, iż zaprzecza , aby wynagrodzenie powoda było przejawem dyskryminacji czy nierównego traktowania. Obniżenie wynagrodzenia w ocenie pozwanej wynikało z niewłaściwego wykonania przez powoda obowiązków Wójta G. M. m. in. z błędnej polityki kadrowej w Urzędzie Gminy M., rezygnacji z wcześniej przyznanych funduszy, braku pozyskiwania środków z UE oraz budżetu państwa, braku współpracy powoda z lokalnymi organizacjami społecznymi czy braku należytego dbania o potrzeby mieszkańców gminy.

Wyrokiem z dnia 13 września 2021r. oddalono powództwo. Wyrokiem Sądu Okręgowego (...) z dnia 28.01.2022r. uchylono wyrok sądu I instancji przekazując sprawę do ponownego rozpoznania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód był zatrudniony na stanowisku Wójta G. M. w latach (...). Zgodnie z uchwałą Rady Gminy M. z dnia 8.12.2014r roku wynagrodzenie powoda wynosiło (...).Było to wynagrodzenie porównywalne wysokością wynagrodzeniu poprzedzającego i następującego po powodzie wójta G. M..

Dowód:

akta osobowe powoda (w załączeniu)

karty wynagrodzeń S. L. (2) oraz J. G. (2) k.723-742

Wynagrodzenie sekretarza G. A. S. (1) było niższe od wynagrodzenia powoda, a dużo niższe były wynagrodzenia dyrektora Szkoły Podstawowej w M. i w S. (nawet po obniżeniu wynagrodzenia powodowi przez Radę Gminy)

Dowód:

karty wynagrodzeń A. S. (1) k.714-741

zestawienie wynagrodzeń dyrektorów szkół k. 743

Wniosek o obniżenie powodowi wynagrodzenia złożyli radni z komitetu wyborczego powoda, w tym R. S. (1), I. W. i M. G. (1), K. Z. (1), A. M. (1) oraz z komitetu wyborczego J. G.- J. P. (1) . Przewodnicząca wyznaczyła datę sesji na 16.06.2016r. Na kilka dni przed sesją powód został poinformowany przez Przewodniczącą Rady B. L. o planowaniu obniżenia wynagrodzenia przez radnych. W dniu 19 maja 2016 roku, została podjęta uchwała nr (...) Rady Gminy M. obniżająca wysokość wynagrodzenia Wójta G. M. W. G.. Zgodnie z przedmiotową uchwałą wynagrodzenie Wójta kształtowało się w następujący sposób : 1) (...)W dniu 16 maja 2016r. odbyła się sesja Rady Gminy M. , w której udział wzięło 15 Radnych G. M.. Sesja Rady Gminy dot. wynagrodzenia Wójta G. M. W. G.. W wyniku przeprowadzonego głosowania za podjęciem uchwały opowiedziało się 14 radnych, 1 osoba wstrzymała się od głosu, wobec czego Rada Gminy większością głosów podjęła uchwałę nr (...) w sprawie obniżenia wynagrodzenia powoda. Radni, którzy głosowali za obniżeniem wynagrodzenia zarzucali powodowi złą jakość i małą ilość wykonywanej pracy. Radni krytycznie oceniali wójta za nie wystarczające pozyskiwanie środków dla gminy, brak współpracy z radnymi i nie spełnienie ich oczekiwań. Pensja nie została obniżona znacznie, miała być sygnałem i motywacją dla wójta do poprawy; gdyby to nastąpił, pensja miała zostać zwiększona. Podkreślano przy tym, iż obniżenie wynagrodzenia nie wynika

z osobistych cech powoda, nie dotyczy go jako osoby, a wynika z polityki wójta rozumianej jako sposób zarządzania gminą. Sesja trwała ok. 15-20 min.

Dowód :

- uchwała nr XIX/148/16 Rady Gminy M. z dnia 19.05.2016 k. 52
- zeznania świadka T. M. (1) k. 222v-223 e-protokół k. 22, k. 610, e-protokół k. 614, na piśmie k.526-534
- zeznania świadka A. S. (1) k. 223v.-224 e-protokół k. 228, na piśmie k.468-474, k. 538-542, k. 611, e-protokół k. 614
- protokół nr (...) z XIX sesji rady gminy M. z dnia 19.05.2016r. k.122-124
- zeznania świadka M. G. (2) k.224 e-protokół k. 228, na piśmie k.392, 516, e-protokół k. 781
- zeznania świadka I. W. k. 224v.-225 e-protokół k. 228, k.554v.-555 na piśmie k.392
- zeznania świadka R. S. (1) k. 225-225v. e-protokół k. 228, k. 610v., protokół k. 614, e-protokół k. 781
- zeznania świadka E. C. k. 226-226v. e-protokół k. 228, k. 555v.
- zeznania świadka K. Z. k. 226v. e-protokół k. 228 na piśmie k. 422, 545, -protokół k. 781
- zeznania świadka J. P. (1) k. 226v.-227 e-protokół k. 228, k.555v., e-protokół k. 781
- zeznania powoda na piśmie k. 374-380
- zeznania na piśmie świadka B. L. k. 404-407, 553-555, 781
- zeznania na piśmie świadka A. M. (2) k.409-416, 552-553

Powód był przekonany, iż wyłączną przyczyną obniżenia mu wynagrodzenia było zwolnienie przez niego z dniem 5 maja 2016r. S. L.. Nie zabierał głosu na sesji Rady, nie skarżył uchwały. Zdaniem powoda bardzo dobrze zarządzał gminą , realizował cele i postulaty wyborcze oraz miał dobry kontakt z ludźmi i współpracownikami.

Powód zwolnił swojego zastępcę, gdyż zdaniem powoda nie wypełniał należycie obowiązków i nie spełniał oczekiwań powoda.

Dowód:

- zeznania powoda k. 230-230v. e-protokół k. 232, k. 611v. , e-protokół k. 614 , na piśmie k. 374-380
- protokół nr (...) z XIX sesji rady gminy M. z dnia 19.05.2016r. k.122-124

W dniu 22 czerwca 2016r., odbyła się sesja Rady Gminy M. dot. udzielenia absolutorium ówczesnemu Wójtowi W. G.. W toku przeprowadzonych obrad radni zapoznali się z projektem uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego i sprawozdania Wójta G. M. z wykonania budżetu za rok 2015. Za odrzuceniem uchwały o w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego i sprawozdania Wójta G. M. opowiedziały się 10 osób, wobec czego odrzucono projekt uchwały. Powodem odrzucenia były m. in. zarzuty dot. środków przeciwpowodziowych. W grudniu 2014r. G. M. otrzymała zapytanie od Wojewody dot. środków przeciwpowodziowych, radni chcieli pozyskać kwotę 2 mln złotych, powód złożył wnioski na 190 tys.

Dowód:

- protokół nr (...) XX Sesji Rady Gminy M. z dnia 22.06.2016r. k. 130-131

Kolejnym punktem obrad było zapoznanie się z projektem uchwały dot. udzielenia powodowi absolutorium. W wyniku głosowania, większością głosów odrzucono projekt uchwały w sprawie udzielenia absolutorium. Po przeprowadzonym głosowaniu powód poinformował przewodniczącą Rady, iż podobny przypadek miał miejsce w W. i wówczas Regionalna Izba Obrachunkowa uznała, iż Radni naruszyli prawo. Przewodnicząca Rady ponownie podniosła zarzuty uprzednio stawiane przez Radnych, zaznaczyła, iż jest to ocena całokształtu działalności Wójta oraz współpracy z Radnymi.

Dowód:

- protokół nr (...) XX Sesji Rady Gminy M. z dnia 22.06.2016r. k. 130-131

W dniu 23.06.2017r. przeprowadzono obrady, podczas których G. M. większością głosów podjęła uchwałę nr (...) w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego i sprawozdania Wójta G. M. z wykonania budżetu za rok 2016 oraz podjęto uchwałę w sprawie udzielenia absolutorium dla Wójta G. M..

Dowód:

- protokół z protokół z sesji Rady Gminy M. z dnia 23.06.2017r. k.135-136

W dniu 26.06.2018r. odbyła się sesja Rady Gminy M. w której odrzucono projekt sprawozdania finansowego i sprawozdania Wójta G. M. z wykonania budżetu gminy za 2017. W toku obrad Radni argumentowali odrzucenie sprawozdania małym zaangażowaniem Wójta w inwestycje m. in. Brak kontynuacji kanalizacji oraz budowy drogi M.-Z., brak planowanych prac w S. czy zmniejszona subwencja oświatowa Radni mieli rozbieżne wizje co do działania Wójta oraz stawianych przez Wójta priorytetowych zadań . Ponadto większością głosów nie udzielono powodowi absolutorium.

Dowód:

-protokół nr (...) z XLVI rady gminy M. z dnia 26.06.2018r. k. 140-141

-zeznania R. S. e-protokół k.614, e-protokół k. 781

-zeznania J. P. k.304, e-protokół k. 781

Nieważność przedmiotowych uchwał stwierdzono uchwałą Kolegium R. we W. nr (...) z dnia 20 lipca 2016 oraz uchwałą Kolegium R. we W. nr (...) z dnia 1 sierpnia 2018r.

Dowód:

- uchwała nr (...) Kolegium R. we W. z dnia 20.07.2016 k.40

-uchwała nr (...) Kolegium R. we W. z dnia 1.08.2018 k. 42

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów zgromadzonych w toku niniejszego postępowania, a także na podstawie obszernych zeznań świadków i stron. Sąd dał im wiarę w zakresie, w jakim dowody ze sobą korespondowały, były spójne, logiczne i zgodne z doświadczeniem życiowym. Należy przy tym wskazać, iż fakt, że niektórzy świadkowie wysoko oceniali pracę powoda na rzecz gminy, jego zaangażowanie i współpracę z nim, pozostawał bez wpływu na ocenę zasadności obniżenia powodowi wynagrodzenia, gdyż nie dowodził kierowania się Rady Gminy względami politycznymi. W toku zeznań uzupełniających świadkowie doprecyzowali, choć dla sądu I instancji wynikało to jasno z ich pierwotnych zeznań, iż pod pojęciem polityki należało rozumieć sposób zarządzania przez powoda gminą, podejmowania przez niego działań bądź ich brak. Nawet świadkowie T. M. i A. S. podkreślały, iż obniżenie wynagrodzenia nie miało powiązania z tym, jaką osobą jest powód, a jedynie ze sposobem zarządzania, który nie podobał się radnym. Przy tym zeznania tych świadków co tego, aby obniżenie wynagrodzenia miało być odwetem

za zwolnienie wice burmistrza nie znalazły oparcia w pozostałym materiale dowodowym, a świadkowie nie potrafili wskazać nawet źródła takiej informacji, co czyni z ich zeznań w tym zakresie jedynie subiektywne nie poparte dowodami domniemanie. Szerokie zeznania świadków w zakresie dokonanych przez powoda inwestycji, złożonych wniosków itp. pozostały w stanie faktycznym pominięte albowiem nie świadczyły ani wprost ani a- contrario nie prowadziły do wniosku o politycznym podłożu obniżenia wynagrodzenia.

Bez znaczenia dla oceny zasadności powództwa pozostały złożone przez stronę pozwaną w wykonaniu zaleceń Sądu Okręgowego zestawienia zarobków sekretarza gminy i dyrektorów szkół albowiem zakres obowiązków tych osób jest całkiem odmienny od obowiązków powoda, a co ważniejsze- to nie Rada Gminy decyduje o wysokości wynagrodzenia tych podmiotów. Postępowanie dowodowe nie wykazało również, aby plany obniżenia wynagrodzenia przez R. G. miały dotyczyć innych osób.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym sąd zważył:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Swoje żądanie powód oparł o art. 18^{3d} kp, zgodnie z którym osoba, wobec której pracodawca naruszył zasadę równego traktowania w zatrudnieniu, ma prawo do odszkodowania w wysokości nie niższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę, ustalone na podstawie odrębnych przepisów.

Zgodnie z art. 18^{3a} § 1 kp pracownicy powinni być równo traktowani w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w szczególności bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną, zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony, zatrudnienie w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy. Zgodnie z art. 18^{3b} § 1 kp za naruszenie zasady równego traktowania w zatrudnieniu, z zastrzeżeniem § 2-4, uważa się różnicowanie przez pracodawcę sytuacji pracownika z jednej lub kilku przyczyn określonych w art. 183a § 1, którego skutkiem jest w szczególności: 1) odmowa nawiązania lub rozwiązanie stosunku pracy, 2) niekorzystne ukształtowanie wynagrodzenia za pracę lub innych warunków zatrudnienia albo pominięcie przy awansowaniu lub przyznawaniu innych świadczeń związanych z pracą, 3) pominięcie przy typowaniu do udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe - chyba że pracodawca udowodni, że kierował się obiektywnymi powodami. Art. 18^{3c} § 1 kp wskazuje, iż pracownicy mają prawo do jednakowego wynagrodzenia za jednakową pracę lub za pracę o jednakowej wartości. Wynagrodzenie, o którym mowa w § 1, obejmuje wszystkie składniki wynagrodzenia, bez względu na ich nazwę i charakter, a także inne świadczenia związane z pracą, przyznawane pracownikom w formie pieniężnej lub w innej formie niż pieniężna (§ 2) Pracami o jednakowej wartości są prace, których wykonywanie wymaga od pracowników porównywalnych kwalifikacji zawodowych, potwierdzonych dokumentami przewidzianymi w odrębnych przepisach lub praktyką i doświadczeniem zawodowym, a także porównywalnej odpowiedzialności i wysiłku (§ 3).

W niniejszej sprawie rozważania wymagała kwestia czy w stosunku do powoda występowały przejawy nierównego traktowania w myśl powyższych przepisów skutkujące obniżeniem powodowi wynagrodzenia.

Ustalony stan faktyczny wykazał, iż obniżenie wynagrodzenia powodowi nie wiązało się z żadną jego osobistą cechą, z powodem jako osobą, jego przekonaniami politycznymi, płcią, rasą, religią czy jakąkolwiek cechą charakteru, ideologią czy światopoglądem. Obniżenie to dotyczyło powoda jako wójta i było związane ze sposobem zarządzania (polityką) wobec gminy. A zatem nie można przyjąć, iż zaszyły okoliczności objęte ochroną kodeksu pracy. Wynagrodzenie obniżył powodowi podmiot uprawniony na podstawie art. 18 ust2 pkt ustawy o samorządzie gminnym. Rada gminy jest bowiem uprawniona do oceny jakości pracy świadczonej przez wójta na podstawie art. 4pkt 1 ustawy z 2008r. o pracownikach samorządowych. W tym zakresie kontrola sądu pracy jest ograniczona do funkcji gwarancyjnej przepisów płacowych, a więc do oceny czy ustalone na nowo wynagrodzenie mieści się w granicach bezwzględnie obowiązujących przepisów, w tym przypadku stawek minimalnych i maksymalnych i wysokości wynagrodzeń wynikających z rozporządzenia rady ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagrodzenia pracowników

samorządowych wydane w oparciu o art. 37 ustawy o pracownikach samorządowych oraz do kontroli czy nie doszło do dyskryminacji oraz nierównego traktowania pracowników w zatrudnieniu.

Poza tymi okolicznościami sąd nie jest uprawniony do oceny zasadności motywów decyzji Rady Gminy. W tym zakresie uchwała podlegała kontroli wyłącznie w trybie administracyjnym.

Skoro w związku z tym, w niniejszej sprawie nie doszło do nierównego traktowania powoda w sensie przewidzianym przez kodeks pracy a obniżenie wynagrodzenia mieściło się w granicach ustawowych, powództwo należało oddalić. Co do nakazanego przez SO porównania wynagrodzenia powoda i innych wójtów wskazać należy, iż wynagrodzenie to było po objęciu funkcji porównywalne, dopiero w trakcie kadencji (...) z uzasadnionych według niej powodów zdecydowała o obniżeniu tego wynagrodzenia.

Ustosunkowując się do argumentacji przedstawionej w mowie końcowej pełnomocnika powoda, podkreślić należy, iż specyfika gminy, natury jej mieszkańców była powodowi znana, to ta społeczność wyłoniła go na wójta, a ten podjął ryzyko współpracy z takimi właśnie wyborcami, których sposób myślenia i postrzegania pracy wójta doprowadził do obniżenia mu wynagrodzenia. Przy czym jednoznacznie wszyscy świadkowie podkreślili, iż nie była to ocena wójta jako osoby. Co do świadków wskazanych w uzasadnieniu SO jako mających potwierdzać względy polityczne obniżenia wynagrodzenia powoda ustalono, iż przez politykę wszyscy zeznający rozumieli sposób zarządzania gminą. Wszyscy też potwierdzili, że obniżenie nie miało charakteru osobistego.

Mając na uwadze powyższe oraz argumentację przedstawioną w uzasadnieniu wyroku dnia 13.09.2021r. orzeczono o oddaleniu powództwa.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 w zw. § 9 ust. 1 pkt 1, § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie.